

2012

Catalunya: Regió Emprenedora Europea

Pla d'implementació de l'Small Business Act a Catalunya 2010-2013

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Innovació,
Universitats i Empresa**

Índex

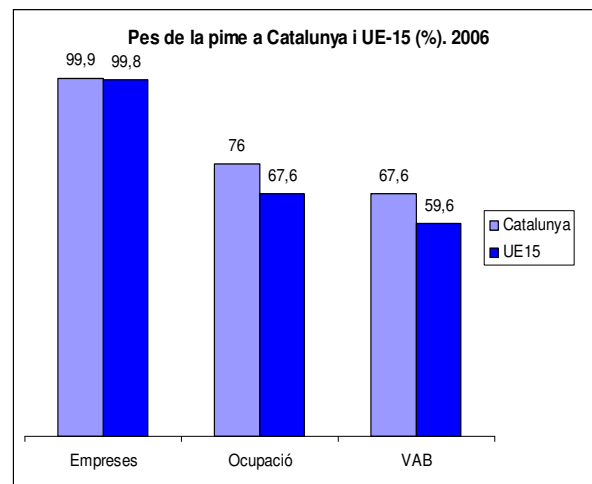
1. Presentació de la visió estratègica.....	5
1.1. Catalunya, un país de petita i mitjana empresa i un motor d'Europa.....	5
1.2. La nova política europea, una oportunitat per assolir els objectius estratègics de Catalunya	9
2. Pla d'acció 2010-2013.....	11
2.1. Antecedents	11
2.2. Objectius estratègics.....	12
2.3. Principis generals	14
2.4. Actuacions	15
Eix 1. Creació d'empreses	15
Eix 2. Estructura i dimensió empresarial	16
Eix 3. Estratègia empresarial: Innovació, internacionalització i sostenibilitat.....	18
2.5. Recursos per desenvolupar les actuacions	21
2.6. Execució, seguiment i difusió del Pla	22

1. Presentació de la visió estratègica

1.1. Catalunya, un país de petita i mitjana empresa i un motor d'Europa

A Catalunya, l'empresa constitueix la base de l'economia i la PIME n'és el pilar fonamental en la mesura que, aquest col·lectiu integrat per 535.169 empreses, concentra el 99,9% del total d'empreses, el 76,0% de l'ocupació i 67,6% del Valor Afegit Brut¹. Aquests resultats situen el pes relatiu de la PIME a Catalunya per sobre la mitjana europea, tant pel que fa al nombre d'empreses (99,8% de mitjana la UE 26) com més especialment a l'ocupació i al valor afegit (67,1 i 57,9%, respectivament). A nivell sectorial, la PIME és el col·lectiu majoritari en la totalitat de branques productives, en la mesura que concentra el 57% del valor afegit de les activitats manufactureres, el 92% de la construcció, el 74% del comerç, el 88% de l'hoteleria i restauració, el 51% del transport i les comunicacions i el 63% dels serveis a les empreses.

Es poden identificar tres factors que contribueixen a explicar aquesta presència de la PIME en el teixit empresarial de Catalunya: **el territori, la dotació de recursos i l'esperit emprenedor de la societat catalana**. En efecte, des de fa segles s'ha anat consolidant un teixit productiu al voltant d'un sistema de ciutats de petita i mitjana dimensió², la qual cosa ha afavorit la creació de sistemes productius territorials basats en empreses de petita i mitjana dimensió que articulen l'economia catalana.

Font: Anuari de la PIME catalana 2006. PIMEC

1. Dades corresponents al 2006 obtingudes de l'Anuari de la PIME Catalana 2009 elaborat per PIMEC amb la col·laboració de la Generalitat de Catalunya. (PIMEC/Catalonian Confederation of SMEs represents the interests of SMEs in Catalunya. It was established in 1978 and its members are both business organisations and individual enterprises. PIMEC is a member of UEAPME.)

² Vegeu mapa annex de ciutats de Catalunya

En aquest context, la notable dotació recursos (naturals, humans, financers i tecnològics) amb que compta Catalunya, ha permès desenvolupar una economia diversificada, internacionalitzada, amb una important base industrial i amb un nivell tecnològic relativament elevat. Un tercer element de caire cultural i cabdal importància és l'esperit emprenedor que caracteritza la societat catalana i que ha fet que avui Catalunya compti amb més de mig milió d'empresaris i s'hagi consolidat com veritable motor en el context regional europeu. En aquest sentit, Catalunya ha passat de ser la vuitena regió europea pel que fa al nombre absolut d'empresaris individuals l'any 2000 a ocupar la segona posició el 2008, només superada per Llombardia ³.

En el marc dels canvis que afecten l'economia mundial i el nou model productiu, la posició competitiva del sector empresarial català s'expressa en un DAFO relatiu a l'estructura, l'entorn i l'estratègia empresarial

³ Informació obtinguda a partir de dades d'EUROSTAT (reg_lfe2estat)

Debitats	Fortaleses
<p>Estructura empresarial</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Manca de cooperació i aliances estratègiques entre les empreses. ▪ Manca d'empreses globals de capital nacional amb dimensió suficient per competir amb les grans multinacionals. ▪ Baix creixement de la productivitat. ▪ Alt nivell d'endeutament i marges econòmics decreixents. ▪ Model tradicional de competència en costos. <p>Entorn empresarial</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Excessiva concentració territorial de determinats sectors industrials amb problemes de congestió. ▪ Mancances en infraestructures ▪ Manca de personal especialitzat i amb idiomes. ▪ Dificultats d'accés al sistema de formació continuada. ▪ Excessiva regulació administrativa. ▪ Problemes d'accés a finançament <p>Estratègia empresarial</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Baix esforç en R+D, tot i el creixement dels darrers anys. Poca propensió innovadora. ▪ Insuficient relació entre la Universitat i l'empresa. ▪ Poc pes dels sectors d'alt contingut tecnològic. ▪ Manca de coordinació de les polítiques d'innovació de les administracions. ▪ Poques multinacionals catalanes i, en general, de dimensió reduïda. ▪ Exportacions massa concentrades: a la UE, en poques empreses i pocs sectors. ▪ Dependència del capital estranger, amb centres de decisió fora del país. 	<p>Estructura empresarial</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Empresa de base industrial, transformadora i diversificada, cosa que la fa resistent davant de xocs asimètrics. ▪ Estructura lleugera i flexible, atès el predomini de les PIMES. ▪ Forta tradició emprenedora. ▪ Forta tradició associacionista i gremial. <p>Entorn empresarial</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Important base de centres de generació i aplicació de coneixement. ▪ Indústria molt clusteritzada. ▪ Economies d'aglomeració i d'urbanització en l'àmbit metropolità de Barcelona. <p>Estratègia empresarial</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Clar predomini del sector empresarial en la distribució de les despeses en R+D. ▪ Elevat grau d'obertura exterior, amb increment de les exportacions. ▪ Evolució creixent del nombre de multinacionals industrials catalanes. ▪ Acusada presència de capital estranger, el qual ha cobert sectors que el capital local no podia ocupar, ha generat efectes induïts i ha augmentat la producció i les exportacions. ▪ Dinamisme i bona posició en el mercat europeu dels productes industrials catalans. Bona qualitat. ▪ Bon posicionament a l'àrea mediterrània especialment en Business Related Services i activitats relacionades amb les TIC i el coneixement.

Amenaces	Oportunitats
<p>Estructura empresarial</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tendència global a la deslocalització i a la subcontractació productiva. ▪ Marges econòmics decreixents ▪ Dificultats d'accés al finançament empresarial. ▪ Pèrdua de cultura emprenedora <p>Entorn empresarial</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Possible manca d'infraestructures. ▪ Dependència exterior de l'aprovisionament energètic i increment del preu del petroli. ▪ Disminució dels fons europeus. ▪ Regulació creixent a l'àmbit europeu. ▪ Competència d'altres comunitats autònomes ▪ Ralentització de la demanda en alguns sectors clau. ▪ Augment d'empreses de Nova Indústria. ▪ Dificultat per absorbir una immigració creixent i poc formada. ▪ Declivi de clústers de sectors madurs <p>Estratègia empresarial</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Possible fuga de capital tecnològic i de capital humà si no troba l'entorn adequat . ▪ Tendència a incrementar les importacions de països de baix cost. ▪ Disminució de les inversions estrangeres. ▪ Disminució del teixit empresarial autòcton en favor del capital estranger. 	<p>Estructura empresarial</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nombre creixent d'empreses grans i mitjanes amb potencial d'esdevenir jugadors de primer nivell. ▪ Nombre creixent d'empreses que s'adapten als canvis de l'economia mundial. ▪ Millora de la cooperació empresarial com a via per al creixement. <p>Entorn empresarial</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bon nivell de les universitats i dels centres de recerca catalans. ▪ Existència de capitals disposats a invertir. ▪ Nova estructura del DIUE. ▪ Revisió de l'Acord Estratègic ▪ Augment de la despesa en Formació. ▪ Voluntat de simplificació administrativa a Europa, Espanya i Catalunya. ▪ Potencial en sectors com la biotecnologia, les energies renovables, l'aeroespacial, la nàutica, el medi ambient,... ▪ Coordinació de les polítiques de clústers. <p>Estratègia empresarial</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Transformació del model productiu cap a activitats d'alta qualificació, amb més tecnologia i innovació. ▪ Determinació de les administracions autonòmica, espanyola i europea per potenciar la innovació i l'R+D, amb increment dels ajuts i de les xarxes de centres. ▪ Naixement d'empreses de base tecnològica ▪ Nous mercats (Xina, Índia, Rússia,...). ▪ Potencial d'inversions a l'estranger fins a igualar la mitjana de la UE. ▪ Àrea de lliure comerç a la Mediterrània (2010)

En aquest context, el Govern de la Generalitat de Catalunya es conscient que la capacitat d'un país per afrontar els reptes estructurals que es plantegen i transformar les amenaces

en oportunitats i les debilitats en fortaleces està estretament vinculat a la capacitat que tinguin els poders públics per aplicar polítiques integrades, coherents amb la realitat productiva i que comptin amb el consens dels agents econòmics i socials.

Aquestes polítiques han de:

- a) Definir un entorn facilitador de l'activitat empresarial
- b) Estimular la transformació del model productiu
- c) Acompanyar els canvis estructurals
- d) Tenir en consideració les diferents realitats sectorials i territorials
- e) Posar a disposició del teixit productiu els instruments públics de suport empresarial i els mecanismes més adequats en cada moment.

1.2. La nova política europea, una oportunitat per assolir els objectius estratègics de Catalunya

Per tal de donar una resposta adequada als profunds canvis de l'entorn en el qual les empreses han de desenvolupar les seves activitats, s'han endegat iniciatives en l'àmbit polític europeu que estan tenint una gran rellevància i poden tenir un fort impacte positiu per a Catalunya.

Per la seva incidència en l'economia catalana, destaca l'Small Bussines Act ⁴, que constitueix un pas endavant per poder donar una resposta política alineada amb Europa, adequada a la realitat empresarial de Catalunya, i alhora coherent amb els objectius generals de país, recollits el Pacte Nacional per a la Recerca i la Innovació, la Llei d'Educació, la Llei de Política Industrial, l'Acord Estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana, i l'Acord de mesures per a l'ocupació juvenil a Catalunya.

En efecte, els documents esmentats aposten per una Catalunya que mantingui la seva condició de motor empresarial d'Europa i per ser una economia més forta, més

⁴ També es pot fer esment a la Comunicació de la Comissió COM (2005) 474 final, de 5 d'octubre de 2005, Implementació del programa comunitari de Lisboa: un marc polític per enfortir la indústria manufacturera de la UE – cap a un enfocament més integrat de política industrial o a la recent iniciativa de revisió de l'Estrategia de Lisboa

competitiva, més internacionalitzada, més innovadora, amb una ocupació de qualitat, més eficient i respectuosa amb el medi ambient i més cohesionada socialment.

Per això, cal garantir que Catalunya és capaç de transformar la seva economia industrial i de serveis tradicional en una altra de basada en el coneixement i en la producció de béns i de serveis de valor afegit i, alhora, utilitza la recerca i la innovació per donar resposta als reptes socials i ambientals.

En aquest context, Catalunya sortirà reforçada de la crisi econòmica i serà capaç de seguir millorant la prosperitat i el benestar de la societat, en un context globalitzat si aconsegueix **l'objectiu fonamental de fer que la PIME, que és l'element nuclear del nostre teixit productiu, lideri el procés de recuperació i assumeixi el rol que li pertoca d'acord amb el seu pes en l'economia.**

2. Pla d'acció 2010-2013

2.1. Antecedents

En el marc de les competències atorgades per l'Estatut ⁵, el Govern de la Generalitat de Catalunya té la voluntat de consolidar el procés iniciat amb el Pla de Govern 2007-2010 ⁶ i ratificat el 2008 i el 2009 pel Parlament de Catalunya⁷ que expressa el més ferm compromís polític del país amb aquesta iniciativa quan insta al Govern a “iniciar actuacions per **adaptar** els principis i recomanacions que deriven de l'SBA a la realitat productiva, sectorial i empresarial de Catalunya.” ⁸, i a “**prioritzar** les actuacions que es deriven de la iniciativa SBA, per tal de reforçar el paper de les petites i mitjanes empreses a l'hora d'impulsar la recuperació econòmica de Catalunya” ⁹

Seguint les recomanacions de la Comissió Europea (CE), del Comitè de les Regions (CdR) i de Consell Econòmic i Social Europeu (CESE), durant aquest període, el Govern de la Generalitat ha identificat i prioritzat, conjuntament amb els representants empresarials, actuacions i mesures concretes que serveixen de base per donar compliment al mandat del Parlament de Catalunya¹⁰ al mateix temps que ha avançat en el procés de fer que el principi de «pensar primer a petita escala» pugui ser una realitat en la formulació i execució de polítiques i en el disseny d'instruments públics de suport a l'empresa catalana.

Aquest compromís polític de Catalunya, reconegut explícitament per la CE en l'informe de desembre de 2009 sobre l'aplicació de l'SBA¹¹, s'ha concretat fins ara en el desenvolupament de normes, mecanismes i instruments específics de suport a la PIME d'àmbit regional com:

- a) L'aprovació del **Decret 106/2008 de mesures per a l'eliminació de tràmits i la simplificació de procediments per a facilitar l'activitat econòmica** que ha suposat, fins ara, un estalvi de 61.000 tràmits per a les empreses catalanes equivalents a 81.000 dies de treball.

⁵ http://www.parlament.cat/porteso/estatut/estatut_angles_100506.pdf

⁶ <http://www.gencat.cat/pladegovern/eng/index.htm>

⁷ http://www.parlament.cat/portal/pls/portal/pcat.pk_idioma.portlet_guardar_idioma?p_idioma=ENGLISH&p_url=http://www.parlament.cat/web/parlament/funcions

⁸ Resolució 301/VIII del Parlament de Catalunya, sobre l'orientació política general del Govern (2008)

⁹ Resolució 520/VIII del Parlament de Catalunya, sobre l'orientació política general del Govern (2009)

¹⁰ Small Business Act: State of the art in Catalonia “Collection of initiatives and best practices” (2007)

¹¹ COM(2009)680 final

- b) L'aprovació per **Acord de Govern de mesures específiques en matèria de contractació pública** amb un paquet específic de mesures alineades amb el principi V de l'SBA de foment de la informació, la transparència i la remoció d'obstacles d'accés de les PIME a les contractacions públiques.
- c) La creació del **Programa PIME** a la Secretaria d'Indústria i empresa amb l'objectiu d'impulsar la **participació de les PIMEs** en el nou model de competitivitat de Catalunya i **desenvolupar els principis de l'SBA** a Catalunya .
- d) **El projecte INICIA**, un pla de suport a les persones emprenedores i l'autoocupació a Catalunya 2008 - 2010 amb l'objectiu de potenciar la creació de més i millors empreses. Aquest repte es vol aconseguir creant un entorn favorable, donant informació i formació per emprendre i orientant, assessorant i donant suport a les persones emprenedores. El Govern destinarà prop de 73 milions durant el període 2008 - 2010 i se'n podran beneficiar més de 310.000 persones potencialment emprenedores
- e) La introducció de mesures organitzatives i tecnològiques concretes per fer que l'**Oficina de Gestió Empresarial (OGE)**¹² funcioni com **únic punt de tramitació per a les empreses** facilitant el compliment de les seves obligacions amb l'Administració.
- f) La creació d'una **única Agència de Suport a l'Empresa Catalana (ACC10)**¹³ que fusiona els instruments de suport a la Innovació i a la Internacionalització, nascuda del consens i la cooperació entre agents públics i privats i que col·labora amb entitats empresarials per sumar sinèrgies i per aconseguir que l'empresa catalana disposi dels instruments adients per créixer en competitivitat.
- g) El desenvolupament **d'instruments específics de finançament per a PIMEs** per fer front a la crisi a través de l'Institut Català de Finances (ICF) i la Societat de Garantia Reciproca AVALIS¹⁴

2.2. Objectius estratègics

El **Pla d'Implementació de l'SBA a Catalunya 2010-2013** té per objectiu desenvolupar aquelles actuacions concretes que contribueixin a fer que Catalunya segueixi sent una de les regions d'Europa amb un major dinamisme empresarial, on la PIME pugui liderar la recuperació econòmica i assumeix un rol central en el procés de transformació cap a una

¹² <http://www.gencat.cat/oge/>

¹³ <http://www.acc10.cat/ACC10/cat/empresa-ACC10/agencia/>

¹⁴ <http://www.icfinances.com/en/>

economia més competitiva, més intensiva en coneixement i alhora més sostenible i respectuosa amb el medi ambient.

D'acord amb l'anàlisi realitzat de Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats i en sintonia amb les directrius de l'SBA, les **16 mesures** contingudes en el Pla s'agrupen en **tres grans eixos estratègics amb objectius específics** per tal de poder donar resposta a les necessitats reals del teixit empresarial de Catalunya en el marc de l'**estratègia europea de suport a la petita i mitjana empresa**.

- **Eix 1. Entorn empresarial i creació d'empreses**
La taxa d'activitat emprenedora a Catalunya, que de mitjana s'ha situat en el 7,4% el període 2003-2008¹⁵, haurà d'incrementar fins al 8% el període 2010-2013, tot mantenint el diferencial positiu respecte a les mitjanes europees i espanyola.
- **Eix 2. Estructura i dimensió empresarial**
Actualment, la grandària mitjana de les PIMEs és més petita a Catalunya que a la UE-15 (3,9 i 4,4)¹⁶. L'any 2013, la dimensió mitjana de catalana ha de situar-se en 4,3 treballadors per empresa.
- **Eix 3. Estratègia empresarial: Innovació, internacionalització i sostenibilitat**
En un entorn PIME, la innovació, la sostenibilitat i els guanys en termes d'intensitat de coneixement es donen més fàcilment en dinàmiques de clúster, especialment si aquest són de tipus innovador. Catalunya va ser una de les primeres regions europees en fer servir els clústers per a dissenyar iniciatives de reforçament competitiu. Aquesta política, iniciada a Catalunya els anys 90, s'està adaptant a una nova realitat i ha d'esdevenir element clau per aconseguir incrementar un 20% el nombre d'empreses innovadores, crear 1.000 empreses de base tecnològica a Catalunya al llarg del període 2010 – 2013 i passar de les 300 multinacionals catalanes que hi ha actualment a 400 l'any 2013.

D'aquesta manera, el Pla integra un total de **47 actuacions** que el Govern de la Generalitat de Catalunya, en l'àmbit de les seves competències, es compromet a desenvolupar en un període de 4 anys per afavorir l'activitat de les més de 500.000 petites i mitjanes empreses i ajudar a les empreses a néixer, créixer i a afrontar els reptes estructurals i les dificultats que obstaculitzen el seu desenvolupament.

¹⁵ Global Entrepreneurship Monitor 2008

¹⁶ Petita i Mitjana Empresa de Catalunya –PIMEC- (2009). *Anuari de la PIME catalana 2009*. Barcelona

2.3. Principis generals

Tenint en compte que l'empresa és el centre de l'activitat econòmica i que el progrés va estretament lligat a l'emprenedoria, la innovació i l'assumpció de riscos, els **principis generals** que inspiren les actuacions del Pla són els següents:

- **No intervencionista:** les empreses han de ser les que portin la iniciativa, mentre que la tasca del Govern és donar suport, facilitar l'activitat i acompanyar les empreses en la seva adaptació al canvi de model productiu (*economic transformation*). Les empreses, a més de receptores (o beneficiàries) de la política pública, en són actores, per contraposició al paper passiu que sovint se'ls hi atorga.
- **Selectiva:** els recursos públics s'han de concentrar en projectes prioritaris, els quals tinguin efecte demostració i capacitat d'arrossegament per al conjunt de l'economia, cosa que obeeix a tres motivacions:
 - a) **Política:** hi ha activitats amb major capacitat que altres de generar externalitats positives com ara un canvi cultural, un major equilibri territorial, una millor sostenibilitat mediambiental, un increment del benestar de la població, etc.
 - b) **Productiva:** hi ha activitats amb major potencial de creixement i de desenvolupament tecnològic, amb major dinamisme empresarial, amb més capacitat per generar ocupació, amb més atractiu per a la inversió exterior, amb una millor posició competitiva en el mercat interior o a l'exterior, etc.
 - c) **Pressupostària:** l'existència de limitacions pressupostàries porta a la recerca d'una major eficiència en l'ús dels recursos públics adreçats al suport empresarial i, per tant, poden portar a la necessitat de concentrar recursos públics en determinats projectes empresarials.
- **Alineada amb les polítiques de la UE i d'Espanya:** la política de suport empresarial de Catalunya serà més efectiva en la mesura que doni resposta a la realitat del teixit productiu i sigui, alhora coherent amb l'estratègia Europea i Espanyola.
- **Participativa:** Cal vincular en un mateix sistema el sector empresarial, les administracions i els agents i institucions vinculades amb la política empresarial (institucions universitàries i centres de formació; centres de recerca i centres tecnològics; associacions empresarials i sindicats; administracions locals; sector financer; sector energètic i d'aigua; sector de telecomunicacions; instituts d'estadística; mitjans de comunicació, etc.).

2.4. Actuacions

Eix 1. Creació d'empreses

La generació de nova activitat empresarial constitueix el punt de partida per a la creació sostinguda de riquesa i l'augment del benestar dins la societat. L'entrada de nous emprenedors al sistema, que introdueixin noves idees i noves maneres productives, adaptades a la realitat de l'actual entorn, és clau en aquest sentit.

Per assolir els objectius plantejats en aquest Eix el Govern de Catalunya desenvoluparà **16 accions concretes fonamentades en 4 mesures dels Principis (I) i (IV) de l'SBA.**

Actuacions prioritàries

- 1. Per estimular l'esperit innovador i empresarial entre els joves, introduint l'esperit empresarial com element clau en els programes escolars i garantint que es reflecteixi correctament en el material didàctic, el Govern de la Generalitat de Catalunya:*
 - ◆ Organitzarà prop de 80 tallers de dinamització per crear actituds positives vers a la creació d'empreses.
 - ◆ Endegarà accions de sensibilització i formació en creació d'empreses en els centres d'ensenyament.
 - ◆ Organitzarà seminaris de generació d'idees i tallers de sensibilització cap al fet emprenedor als col·legis i instituts de secundària.
 - ◆ Plantejarà itineraris formatius de descoberta de l'emprenedoria a la Formació Professional.
 - ◆ Crearà la Xarxa d'Universitats Emprenedores.
 - ◆ Aportarà continguts d'emprenedoria a la Formació Ocupacional i Formació Professional.
 - ◆ Promourà la formació sobre la figura de l'empresa, la cultura emprenedora i el foment de l'emprenedoria a l'Educació Secundària Obligatòria (ESO), la formació professional (reglada i ocupacional) i en els àmbits de l'ensenyament superior més adients, inclosos els ensenyaments de caràcter tecnològic, tècnic i científic.
 - ◆ Potenciarà la Xarxa INICIA de creació d'empreses.
 - ◆ Introduirà un mòdul relatiu a l'empresa i la iniciativa emprenedora. Aquest mòdul serà obligatori, arribarà a 44.000 alumnes l'any i tindrà una durada de 66 hores.
 - ◆ Vetllarà per l'adequació del material didàctic a les necessitats de l'emprenedoria mitjançant la supervisió del mateix pel departament d'Educació i el Consell General de Cambres de Catalunya.
- 2. Per garantir que la importància de l'esperit empresarial es reflecteixi correctament en la formació del professorat el Govern de la Generalitat de Catalunya:*

- ◆ Orientarà als professors per tal que puguin impartir les assignatures de forma correcta.
 - ◆ Promourà una imatge amable de l'emprenedoria a l'àmbit universitari independentment de la titulació.
 - ◆ Les associacions empresarials, amb el suport del Govern de la Generalitat de Catalunya, promourà plans d'acció per transmetre al conjunt de la societat catalana la importància de l'empresa com a generadora de valor econòmic i social i com a font de benestar futur per a la societat (Indústria XXI)
3. *Per accelerar l'inici de l'activitat comercial de les PIMEs tot reduint i simplificant les llicències comercials i els permisos necessaris, el Govern de la Generalitat de Catalunya:*
- ◆ Reforçarà la tramitació telemàtica a través dels Punts d'Assessorament i Inici de Tramitació (PAIT), que són un servei addicional de l'OGE.
 - ◆ Desplegarà el reglament de la Llei de prevenció i control ambiental, que amplia el nombre d'activitats acollides a un règim de comunicació ambiental, tot evitant en molts casos la llicència ambiental.
4. *Per reduir el nivell de les taxes que exigeixen les administracions dels Estats membres per a registrar empreses tot inspirant-se en els millors exemples de la UE, el Govern de la Generalitat de Catalunya:*
- ◆ Estudiarà i consensuarà, en el marc d'aplicació de la Ley de Economía Sostenible, mesures amb el Govern de l'Estat per limitar a 100 euros el cost total de creació d'una societat limitada amb un capital fins a 3.100 euros. En el cas de les societats limitades amb capital fins a 30.000 euros, el cost es limitaria a un màxim de 250 euros.

Eix 2. Estructura i dimensió empresarial

La petita dimensió, tot i que atorga una sèrie d'avantatges com ara la facilitat d'adaptació als canvis i la flexibilitat en els moments de crisi, en un entorn de creixent globalització de mercats **és la principal debilitat de l'estructura de les empreses catalanes**.

La intervenció pública destinada a millorar l'estructura empresarial del país està justificada i és del tot necessària ja que, altrament, el poder de negociació i el control dels mercats que exerceixen les grans corporacions multinacionals podrien distorsionar les regles de competència al seu favor.

Per assolir els objectius específics associats a aquest Eix, el Govern de Catalunya desenvoluparà **16 actuacions concretes fonamentades en 8 mesures dels Principis (I) (III), (IV) i (VI) de l'SBA**.

Actuacions prioritàries

5. *Per evitar sol·licitar a les PIMEs informació que ja té l'Administració el Govern de la Generalitat de Catalunya:*
 - ◆ Impulsarà i accelerarà el procés d'incorporació a la PICA de bases de dades utilitzades en tràmits que afecten les empreses, prioritzant aquelles connexions que, pel nombre de casos/any en què es realitza la petició d'informació a les empreses, tenen una major incidència en els seus costos.
 - ◆ Crearà un grup de treball format per a la reducció de les obligacions estadístiques de les PIME.

6. *Per desenvolupar programes de finançament per imports compresos entre 100.000 i 1.000.000 d'euros, en especial fent servir instruments que combinin característiques de deute i de capital propi i respectant al mateix temps la normativa en matèria d'ajudes estatals, el Govern de la Generalitat de Catalunya:*
 - ◆ Dissenyarà ordres d'ajuts per al foment d'inversions integrades en projectes de creixement o canvi estratègic amb inversions mínimes de 20.000 euros, amb la intenció de fer possible que aquests ajuts s'adaptin a la dimensió real de la mitjana, petita i microempresa de Catalunya.

7. *Per impulsar la utilització dels fons de capital risc per part de les PIMEs catalanes, el Govern de la Generalitat de Catalunya:*
 - ◆ Promourà la creació de fons de capital risc des de l'ICF Holding i ACCIÓ
 - ◆ Donarà a conèixer aquest instrument de finançament en el marc del Fòrum de l'Inversió
 - ◆ Farà especial incidència en la tasca comunicativa d'aquest instrument a les empreses amb un alt potencial de creixement.

8. *Per reduir la càrrega administrativa un 25% abans de 2012 el Govern de la Generalitat de Catalunya:*
 - ◆ Fixarà l'any 2011 per a l'aplicació del 100% de mesures de simplificació administrativa (total de 48 mesures), que han d'assolir una rebaixa del 60% de documentació demanada especialment via declaracions responsables tramitació telemàtica de sol·licituds.
 - ◆ Reforçarà l'OGE a tal efecte
 - ◆ Impulsarà el portal de serveis i tràmits per a les empreses que integrarà els tràmits empresarials que realitzen els diferents departaments de la Generalitat, i així mateix inclourà un sistema d'informació, com a Carpeta de l'Empresa, que integrarà totes les gestions que les empreses efectuïn amb l'Administració de la Generalitat.
 - ◆ Afavorirà la transformació dels actuals tràmits presencials en tràmits electrònics.

9. *Per consultar als interessats, incloses les organitzacions de PIMEs, com a mínim vuit setmanes abans d'elaborar qualsevol proposta legislativa o administrativa que tingui repercussió sobre les empreses, el Govern de la Generalitat de Catalunya:*

- ◆ Constituirà el 2010 el CPIC, òrgan de participació institucional en matèria d'indústria i empresa integrat pel govern, les associacions empresarials i sindicals més representatives. Es l'organisme encarregat de participar en la definició d'objectius i la identificació d'aquells instruments de política industrial i empresarial més adequats per a cada sector d'activitat i adaptar-los a noves situacions i realitats. Entre les seves funcions està la d'informar les normes en matèria empresarial i industrial.

10. *Per garantir que els impostos (en particular la fiscalitat de les donacions, els dividends i el patrimoni) no obstaculitzin indegudament la transmissió d'empreses el Govern de la Generalitat de Catalunya:*

- ◆ S'aplicarà la reforma de l'Impost de Successions i donacions aprovada el 2009

11. *Per garantir que l'Impost de Societats fomenti la inversió, el Govern de la Generalitat de Catalunya:*

- ◆ Farà servir tots els fòrums possibles per tal que l'Administració competent (Estat) faci modificacions d'aquest impost en el sentit indicat.

12. *Per aplicar mesures de flexibilitat a les PIMEs al transposar la legislació de la UE, i evitar la sobreregulació el Govern de la Generalitat de Catalunya:*

- ◆ Augmentarà la competència i l'eficiència administrativa a través de la transposició de la Directiva de Serveis Europea
- ◆ Impulsarà de la Guia de bones pràctiques per a l'elaboració i revisió de normes.
- ◆ Elaborarà Avaluacions de l'Impacte Regulatori a cada nova norma que afecti les empreses.

Eix 3. Estratègia empresarial: Innovació, internacionalització i sostenibilitat

El conjunt d'economies mundials s'enfronta a grans reptes estructurals derivats de la globalització, del canvi tecnològic accelerat, de la creixent importància de la sostenibilitat i pressió sobre els recursos naturals, de la incorporació del coneixement en tots els àmbits econòmics i socials o dels canvis demogràfics.

La necessitat de superar aquests reptes s'està produint en un moment de transformació de model productiu en el que aquelles empreses que no basin la seva competitivitat en la

innovació i en l'eficiència productiva, que no siguin més respectuoses amb el medi ambient i no tinguin presència internacional, difícilment podran sobreviure en un escenari de forta crisi econòmica global. Amb aquesta finalitat, a Catalunya compta amb 2 grans acords polítics i socials:

- a) **Pacte Nacional per a la Recerca i la Innovació (Octubre 2008)**¹⁷ que constitueix un gran acord estratègic consensuat amb agents econòmics, socials, universitat i partits que té per objectiu situar Catalunya, l'any 2020, com a pol internacional de referència en recerca i innovació
- b) **L'Estratègia per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya**¹⁸ (febrer 2010) que constitueix el full de ruta que estableix els objectius quantificats i les línies d'actuació prioritàries que garanteixen l'evolució de Catalunya cap a escenaris de major sostenibilitat social, econòmica i ambiental, prenent com a horitzó l'any 2026.

Ambdós pilars atorguen un paper molt rellevant del sector públic com a impulsor de les polítiques de recerca, innovació i desenvolupament sostenible en la mesura que ha de posar a disposició de les empreses i els agents de la recerca els instruments financers adients. En aquest sentit, el **nou marc comunitari esdevé una clara oportunitat** per dotar el sistema català, i per tant les empreses PIME, d'aquests instruments.

Catalunya compta amb una política pròpia de suport a la internacionalització empresarial desenvolupada per l'Agència de Suport a l'Empresa Catalana ACC10¹⁹. En un entorn PIME com el de Catalunya les polítiques públiques de suport a la internacionalització augmenten l'eficàcia si es desenvolupen a través de clústers empresarials de tal manera que la cooperació resultant permeti superar l'efecte dimensió.

Per garantir un creixement sostenible del teixit empresarial i la participació de la PIME en el procés d'innovació i d'internacionalització i assolir els objectius previstos en aquest Eix el Govern de Catalunya desenvoluparà **15 actuacions** concretes fonamentades en **4 mesures dels Principis (VIII) i (IX)** de l'SBA.

Actuacions prioritàries

13. Per garantir, a l'executar el programa de política de cohesió, que les PIMEs puguin accedir fàcilment al finançament relacionat amb l'esperit empresarial, la innovació i el coneixement, el Govern de la Generalitat de Catalunya:

¹⁷ http://www.gencat.cat/diue/doc/doc_11166837_1.pdf

¹⁸ http://mediambient.gencat.cat/cat/ciutadans/educacio_ambiental/edscat/intro_presen.html

¹⁹ <http://www.acc10.cat/ACC10/cat/internacionalitzacio/>

- ◆ Desenvoluparà el programa JEREMIE amb quatre línies d'actuació: a) microcrèdits (per facilitar préstecs a emprenedors); b) garanties ; c) capital risc (per crear i consolidar de nous fons de capital risc); d) coinversió (per aportar capital juntament amb inversors privats).
- ◆ Gestionarà la subvenció global del Fons Europeu de Desenvolupament Regional "La innovació Empresarial a Catalunya". Les línies d'actuació seran: a) reforç de les capacitats regionals de Recerca i Desenvolupament Tecnològic; b) suport als centres de competència industrials o tecnològics; c) foment de la creació de noves companyies amb una educació universitària i unes institucions de recerca apropiades i partint també d'empreses existents; d) creació d'instruments d'enginyeria financera i vivers d'empresa
- ◆ Donarà suport a l'R+D europea mitjançant: a) contribució directa a l'Objectiu Europeu de Cooperació Territorial liderant el programa Innovation 4 Welfare; b) participació en dues ERA-NETS (EUROTRANS-BIO i MANUNET).
- ◆ Reforçarà la participació catalana en el Pla EUROINGENIO del Ministeri de Ciència i Innovació per a donar suport a la participació catalana al 7è Programa Marc.

14. Per promoure el desenvolupament de les competències de les PIMEs en matèria d'investigació, l'ús de serveis d'R+D, la contractació de personal qualificat i la formació, a partir del nou marc comunitari sobre ajudes estatals de recerca, investigació i desenvolupament el Govern de la Generalitat de Catalunya:

- ◆ Reforçarà els programes d'ajut i finançament d'ACC1Ó: ajuts a empreses i a entitats per donar suport a projectes d'innovació, internacionalització i inversió a Catalunya.
- ◆ Incrementarà l'assessorament en l'àmbit de la innovació tecnològica
- ◆ Potenciarà la Xarxa TECNIO, que aglutina els principals agents experts en la investigació aplicada i la transferència tecnològica.
- ◆ S'adequaran les ordres d'ajuts als marcs temporals establerts de la Unió Europea per tal que les empreses puguin aprofitar el màxim de recursos per afavorir el canvi tecnològic.
- ◆ Augmentarà la participació de les empreses catalanes en les projectes del Centre de Desenvolupament Tecnològic Industrial (CDTI) en els següents programes: a) CENIT b) Projectes de Desenvolupament Tecnològic i Projectes d'Innovació Tecnològica destinats al desenvolupament de nous productes o processos; c) NEOTEC; d) Projectes d'Investigació Industrial Concertada; e) Projectes Integrats i de Cooperació Tecnològica entre PIMEs; f) Projectes internacionals.
- ◆ Augmentarà la participació de les empreses catalanes al 7è Programa Marc respecte al 6è.

15. Per permetre que les PIME converteixin els desafiaments mediambientals en oportunitats el govern de la Generalitat de Catalunya:

- ◆ Incentivarà la implantació de sistemes de gestió ambiental a les PIMEs, com per exemple l'EMAS, que contribueixin a la reducció de l'impacte ambiental de les activitats i a incorporar la cultura de la prevenció entre les empreses.
- ◆ Desenvoluparà en un marc de col·laboració públic-privat els sectors que tenen una capacitat d'acció important sobre el medi ambient i que poden comportar

avantatges competitiu en sectors concrets d'activitat. Concretament s'incidirà en la construcció, el transport i les energies renovables.

16. *Per fomentar els esforços de les PIMEs per a internacionalitzar-se i convertir-se en empreses d'alt creixement, en particular mitjançant la participació en clústers innovadors el Govern de la Generalitat de Catalunya:*

- ◆ Enfortirà les relacions internacionals amb els *policy makers* que en altres països i regions tenen la responsabilitat de les polítiques de clústers.
- ◆ Impulsarà iniciatives de cooperació transnacional com fins ara s'han realitzat en el projecte europeu INNET, que té com a objectiu recolzar el desenvolupament de relacions de negoci entre clústers ubicats en diferents països a nivell europeu.
- ◆ Reforçarà, a través d'ACC1Ó, les actuacions sectorials de suport integral a l'empresa, mitjançant actuacions que impulsen la sortida a mercats exteriors i la posada en marxa de nous processos d'internacionalització empresarial, per aquelles PIMEs que adoptin de processos innovadors ²⁰

2.5. Recursos per desenvolupar les actuacions

Catalunya disposa del marc polític i institucional, dels instruments normatius, dels organismes públics adequats així com de la capacitat pressupostària i l'experiència contrastada **per donar aquest pas endavant** en el procés de consolidar una política més activa, amb visió de llarg termini, de suport a l'empresa i constituir un **referent en l'àmbit regional europeu**.

Els recursos principals per portar a terme les actuacions plantejades en els 3 eixos provindran dels següents organismes públics:

- ◆ **ACC1Ó:** Agència de Suport a l'Empresa Catalana creada el 2009 com a resultat de la fusió del CIDEM (agència per la innovació) i el COPCA (consorci per la internacionalització), compta a 200 professionals, una xarxa exterior de 35 Centres de Promoció de Negoci i un pressupost anual de 400 milions d'euros.
- ◆ **Xarxa TECNIO:** Xarxa creada el 2009 integrada per 100 centres que té per objectiu d'aglutinar els principals agents experts en investigació aplicada i transferència tecnològica de Catalunya. De cara al 2010 té prevista la incorporació de nous agents, com fundacions de recerca hospitalàries i centres de recerca.

²⁰ <http://www.acc10.cat/ACC10/cat/empresa-ACC10/premsa/noticies-notes-premsa/091207.jsp>

- ◆ **Institut Català de Finances (ICF):** Entitat financera de capital públic que aporta finançament a llarg termini al sector empresarial i complementa, d'aquesta manera, el sector financer privat. Per això compta amb un pressupost anual de 1.100 milions d'euros i un equip de 60 professionals.
- ◆ **AVALIS, SGR de Catalunya:** El seu objecte social és atorgar avals financers i tècnics a les petites i mitjanes empreses, als autònoms i als professionals. Compta amb un patrimoni net i passiu de 33 milions d'euros.
- ◆ **Oficina de Gestió Empresarial (OGE):** Unitat administrativa de la Generalitat de Catalunya que exerceix la funció de frontal de serveis a les empreses: Informació, assessorament i tramitació unificada i resolució presencial en el moment de la petició. Actualment gracies als convenis amb les Cambres de Comerç de Catalunya compta amb una xarxa de 22 oficines distribuïdes per tot el territori.
- ◆ **Xarxa INICIA:** Xarxa de recolzament a les persones emprenedores creada el 2008 i que actualment està integrada per 150 unitats locals i 400 tècnics distribuïts per tot el territori de Catalunya.
- ◆ **CONSORCI FORMACIO CONTINUA DE CATALUNYA.** Organisme que compta amb la participació de govern i els agents econòmics i socials que té encomanada la gestió i execució dels programes de la formació professional contínua, així com el seguiment i control de les accions formatives que es duguin a terme en l'àmbit de Catalunya.
- ◆ **AVANÇSA.** Empresa pública que té per objectiu la promoció, l'impuls i el desenvolupament industrial a Catalunya. La societat participa com a soci minoritari en projectes empresarials estratègics, econòmicament i financerament viables i que puguin presentar inicialment dificultats per accedir al finançament privat. Dins les seves àrees d'activitat estan els projectes de cooperació i integració, de reconversió i de creixement empresarial així com equipaments industrials.

2.6. Execució, seguiment i difusió del Pla

Amb la voluntat de donar **estabilitat a la política de suport empresarial**, l'àmbit temporal del Pla s'estén fins al **2013**, un horitzó suficientment proper com perquè els reptes actuals no pateixin massa modificacions i prou llunyà com per depassar una legislatura.

Així mateix, cal tenir en consideració que Catalunya compta des del 2009 amb el **Consell de Política Industrial de Catalunya**, que esdevindrà l'organisme tripartit de **participació institucional** que garantirà, mitjançant la creació d'un grup de treball específic amb la participació de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives en l'àmbit de

Catalunya, que el **seguiment d'aquest procés** es desenvoluparà en l'imprescindible marc de **diàleg i concertació social** amb tots els actors implicats, tant públics com privats.

Durant el primer semestre del 2010 el grup de treball establirà els indicadors específics de seguiment per a cadascuna de les mesures del **Pla d'Implementació de l'SBA a Catalunya. 2010-2013.**

Adicionalment el 2010 es constituirà al Departament d'Innovació, Universitats i Empresa una **unitat responsable de les activitats de difusió del Pla** que serà l'encarregada de coordinar les diverses actuacions de comunicació relacionades amb l'EER.